

Brev til redaktøren

Innlegg på inntil 400 ord, eventuelt knyttet til tidligere publisert stoff, sendes tidsskriftet@legeforeningen.no. Redaksjonen forbeholder seg retten til å foreta redaksjonelle endringer.

Legeforeningen – i sin egen verden?

Vi er to sykepleiere som i desember 2005 deltok på de årlige Demensdagene i regi av Nasjonalt kompetansesenter for aldersdemens (NKA). Forbauselsen var stor da vi oppdaget at det ikke var noen utstilling av litteratur om demens på arrangementet, slik det alltid har vært tidligere år. Vi fikk opplyst at på grunn av Legeforeningens vedtak om at «tellende utdanningstilbud i legers videre- og etterutdanning skal arrangeres uten økonomisk og praktisk medvirkning fra firmaer» (landsstyremøtevedtak på Loen i 2004), måtte arrangøren og Demensforbundet i Nasjonalforeningen for folkehelsen (NFF) avstå fra å ha litteratur- og informasjonsstand.

Demensdagene samler hvert år rundt 600 helsearbeidere fra flere profesjoner fra hele landet. I 2005 var ca. 80 av disse leger. Vanligvis har man på seminardagene fått faglig oppdatering, også i form av råd og veiledning ved kjøp av litteratur. For mange av deltakerne er tilgangen til litteratur en viktig årsak til å delta. Alle publikasjoner som utgis av kompetansesenteret, er subsidiert av statlige midler og selges til selvkost. Rapporter og publikasjoner som utgis av Demensforbundet selges også til selvkost og uten profitthensyn. Man kan altså ikke betrakte Nasjonalt kompetansesenter for aldersdemens og Nasjonalforeningen for folkehelsen som «firmaer». Undertegnede har bidratt med litteratur til disse instansene uten å få en krone i godtgjørelse utenom vår faste lønn i respektive stillinger.

Vi forstår ikke at det skal være så vanskelig å finne ut av hva som ligger innenfor eller utenfor begrepet firma. Landsstyremøtets vedtak definerer jo firmaer som «legemiddelindustri, utstyrsfabrikker samt andre typer firmaer med markedsinteresser eller private forretningsinteresser innen helsetjenesten». Anna Stavdal stiller i et innlegg i Tidsskriftet nr. 21/2005 spørsmål om det ikke er mulig for Legeforeningen å skille mellom ulike aktører når det gjelder markedsføring og utstillere på konferanser (1). Presidenten svarte at «dersom man gikk inn og vurderte for og imot enkeltsaker, ville man raskt være inne i den gråsoneproblematikken som landsstyret ikke ønsket og som ville blitt svært vanskelig å praktisere» (2).

Tror Legeforeningen at deres medlemmer er helt alene i helsetjenesten i Norge?

Kan det virkelig være slik at det er manglende evne eller vilje hos Legeforeningen som gjør at man ikke kan ta seg tid til å vurdere hva slags «firmaer» som vil holde utstillinger på de kursene det søkes poeng for? Hvordan kan Legeforeningen tro at andre profesjoner skal finne seg i at et slikt vedtak rammer andre parter med konsekvenser for kunnskapstilegnelse og opplysning?

Vi forventer at Legeforeningen klarer å ta på seg den jobben det er å skille mellom det private næringslivs profittbaserte aktiviteter og statlige, kommunale og frivillige organisasjoners ikke-profittbaserte aktiviteter. Hvis ikke, begrenser dette andre faggruppers interesser.

Kirsti Hotvedt

Pårørendeskolen i Oslo

Tor Erling Dahl

Hukommelsesklinikken

Ullevål universitetssykehus

Litteratur

1. Stavdal A. Hvem kan være utstillere på legeskurs? Tidsskr Nor Lægeforen 2005; 125: 3000.
2. Janbu T. Hvem kan være utstillere på legeskurs. Tilsvar. Tidsskr Nor Lægeforen 2005; 125: 3000.

Presidenten svarer:

Takk for innlegget, som gir meg en mulighet til å komme med noen avklarende kommentarer.

Legemiddelindustriforeningen (LMI) vedtok et par måneder før Legeforeningens landsstyremøte i Loen i 2004 at LMIs medlemsforeninger ikke ville bidra på kurs som var tellende i legers utdanning. I LMIs retningslinjer står det: «Enhver direkte eller indirekte økonomisk medvirkning i aktiviteter som gir tellende timer i legers videre- og etterutdanning er ikke tillatt.» Legeforeningen gjorde deretter et tilsvarende vedtak i Loen: «Tellende utdanningstilbud i legers videre- og etterutdanning skal arrangeres uten økonomisk og praktisk medvirkning fra firmaer» – en holdning som altså allerede var vedtatt i LMI. Legeforeningens landsstyremøtet i Bergen i 2005 bekreftet vedtaket. I forkant av møtet i Bergen hadde problemstillingen vært ute på høring i de ulike deler av Legeforeningen, der det også ble spurt om hvordan man stilte seg til utstilling av andre produkter enn legemidler og utstyr. De aller fleste mente, både i høringsrunden og på landsstyremøtet, at utdanningskurs ikke skulle være markedsføringsplass for noen

type produkter. Det er viktig å merke seg at Landsstyret også vedtok at det skulle foretas en evaluering av de vedtatte retningslinjene.

Legeforeningens holdning er ikke begrunnet i manglende vilje til å bruke tid på å skille typer utstillere eller firmaer fra hverandre, men på de vedtak landsstyret har gjort. I dagens næringsliv er det ikke lenger noen tydelig deling mellom «private næringslivs profittbaserte aktiviteter og statlige, kommunale og frivillige organisasjoners ikke-profittbaserte aktiviteter». Flere firmaer ville høyst sannsynlig havne i en gråsonekategori, et problem også landsstyret påpekte. Jeg har stor forståelse for behovet for å finne litteratur omkring de temaer som behandles på et kurs. Dette kan gjøres for eksempel ved at foreleserne legger frem litteraturlister.

Om evalueringen av gjeldende retningslinjer vil vise behov for justeringer, gjenstår å se. Legeforeningen har erfart at de enkelte organisasjonsledd i hovedsak har funnet det greit å arrangere kurs etter de nye retningslinjene. Men situasjonen kan bli problematisk når flere grupper med ulike retningslinjer arrangerer kurs sammen. Legeforeningen håper det er mulig med et fortsatt samarbeid om viktige kursarrangement for flere grupper helsepersonell.

Torunn Janbu

president

Den norske lægeforening

Forskning og forskerutdanning er viktig

Antonie Giæver Beiske spør i Tidsskriftet nr. 6/2006 om Det medisinske fakultet i Oslo virkelig ønsker å satse på forskning (1). Innlegget tar utgangspunkt i kurset Medisinsk forskningsmetode – introduksjonskurs, som i mars i år var sterkt overtegnet, med 170 påmeldinger til 60 plasser. Dette er et forskerkurs ved fakultetet og dermed del av doktorgradsutdanningen. Det er obligatorisk for doktorgradsstudenter og forskerlinjestudenter. Forskerkursene skal primært dekke behovet for doktorgradsstudenter, men det er selvfølgelig svært positivt at andre deltar, i den grad det er ledige plasser. Erfaringen så langt viser dessverre at vi bare i liten grad har greid å dekke det store behovet som er utenfor doktorgradsprogrammet.